

M E S T O   P O L T Á R

Hlavný kontrolór mesta

Správa o výsledkoch kontroly č. 8/2021

V zmysle uznesenia Mestského zastupiteľstva v Poltári č. 86/2021 zo dňa 28.06.2021, v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa Pravidiel kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Poltár zo dňa 21.02.2019 bola v čase od 19.07.2021 do 27.08.2021 (s prerušením) vykonaná:

Kontrola príjmov za správne poplatky podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov za rok 2020

Cieľ kontroly: Overiť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov mesta v oblasti príjmov za správne poplatky, ktoré vybralo mesto podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v roku 2020.

Námietky podané povinnou osobou a spôsob vysporiadania týchto námietok: Povinná osoba **predložila** v stanovenom termíne **písomné námietky** k zneniu nedostatku č. 2, uvedenému v 3. kapitole návrhu správy. Uvedené námietky, ako aj vysporiadanie sa s týmito námietkami zo strany hlavného kontrolóra sú uvedené v záverečnej časti tejto správy.

Zistené nedostatky: Bližšie popísané v kapitole „3. Opis zistených nedostatkov a odporúčania hlavného kontrolóra“ tejto správy.

1. Úvod

Na základe plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Poltár (ďalej len „hlavný kontrolór“) na 2. polrok 2021 bola v povinnej osobe mesto Poltár (ďalej len „povinná osoba“) vykonaná zo strany hlavného kontrolóra kontrola, zameraná na overenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov mesta v oblasti príjmov za správne poplatky, ktoré vybralo mesto podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v roku 2020.

Názov, sídlo a IČO povinnej osoby:

Mesto Poltár, Železničná 489/1, 987 01 Poltár, IČO: 00316342

Kontrolu vykonal:

Ing. Tomáš Škrabák, hlavný kontrolór mesta Poltár

Overená a súvisiaca dokumentácia:

- Osvedčovací kniha podpisov a Osvedčovací kniha podpisov B - osvedčovanie mimo budovy MsÚ za rok 2020,
- Osvedčovací kniha listín za rok 2020,
- evidencia vydaných matričných dokladov za rok 2020,

- evidencia vydaných rybárskych lístkov za rok 2020,
- evidencia vyrubených správnych poplatkov a registratúrny denník vedený Spoločným obecným úradom - stavebným za rok 2020,
- evidencia ohlásení drobných stavieb a stavebných úprav za rok 2020 vedená oddelením investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania,
- žiadosti o zápisy do osobitnej matriky, žiadosti o povolenie uzavretia manželstva a uzavretie manželstva v zákonom stanovených prípadoch, vydané potvrdenia o pobyte osoby za rok 2020,
- plnenie rozpočtu príjmov mesta Poltár za rok 2020 (podpoložka 221004),
- kontá za účet (výpisy obrátov) za jednotlivé položky vykazované v rámci podpoložky 221004 za rok 2020,
- príjmové pokladničné doklady a bankové výpisy v rozsahu prijatých správnych poplatkov za rok 2020,
- hlavná kniha a účtovný denník za rok 2020,
- ostatná relevantná dokumentácia predložená povinnou osobou.

2. Výsledky z vykonanej kontroly

Oblasť **správnych poplatkov** upravuje zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“).

V zákone o správnych poplatkoch je **stanovené**:

- **predmetom** správnych poplatkov sú **úkony a konania správnych orgánov** (napr. orgány štátnej správy, VÚC, obce), ktoré sú **uvedené v sadzobníku** správnych poplatkov,
- **poplatníkom** je právnická alebo fyzická osoba, ktorá dala **podnet** na príslušný úkon alebo konanie,
- **právnické osoby a fyzické osoby** (napr. štátne orgány, obce, VÚC, rozpočtové organizácie) a **úkony a konania**, ktoré sú od správnych poplatkov **oslobodené**,
- **sadzba správneho poplatku** je **určená** v sadzobníku **pevnou sumou** alebo percentuálnou sadzbou zo základu správneho poplatku,
- správne poplatky za **úkony a konania vykonávané obcami** sa **platia** prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, poštovým poukazom, v hotovosti, prostredníctvom integrovaného obslužného miesta alebo platobnej brány Štátnej pokladnice,
- správne poplatky určené v sadzobníku pevnou sumou sa **platia bez výzvy** a sú **splatné pri podaní**, ktoré smeruje k vykonaniu úkonu alebo k uskutočneniu konania, pričom podaním vzniká zároveň poplatková povinnosť. Ak nebol správny poplatok zaplatený pri podaní alebo v určenej sume, je **splatný** do 15 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy správneho orgánu na jeho zaplatenie,
- ak správne poplatky splatné podľa zákona nebudú zaplatené, správny orgán **úkon nevykoná a konanie zastaví**,
- **orgány územnej samosprávy vykonávajú kontrolu** správnosti a včasnosti vyberania správnych poplatkov, správnosti formy a spôsobu platenia správnych poplatkov a správnosti a úplnosti evidovania správnych poplatkov, ktoré sú ich príjmom,
- **správne orgány, ktoré nie sú zapojené** do centrálného systému evidencie poplatkov, sú **povinné viesť priebežnú evidenciu** o vykonaných spoplatňovaných úkonoch a konaniach, ich počte, o príslušných sadzbách správnych poplatkov a sumách vybraných správnych poplatkov za tieto úkony a konania,
- správne poplatky sú **príjmom** štátneho rozpočtu, rozpočtov VÚC alebo **rozpočtov obcí** podľa toho, **ktorý správny orgán vykonal úkon** alebo uskutočnil konanie.

A. Kontrola povinnosti zverejnenia sadzobníka správnych poplatkov podľa § 5 ods. 1 písm. f) zákona o slobode informácií

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že povinná osoba **nemala vydaný sadzobník správnych poplatkov** vyberaných mestom Poltár za správne úkony. Z uvedeného dôvodu **nemala sadzobník** správnych poplatkov povinná osoba ani **zverejnený na webovom sídle mesta**, príp. iným spôsobom umožňujúcim hromadný prístup (len na nástenke pri kancelárii matriky a ohlasovne pobytu bol zverejnený prehľad vyberaných správnych poplatkov za osvedčovanie podpisov a listín, povoľovanie a uzavretie sobášov, potvrdenie a oznámenie miesta pobytu občana a za poskytované služby integrovaného obslužného miesta občana). Uvedené zistenie je vykazované ako **NEDOSTATOK**, ktorý je bližšie popísaný v rámci kapitoly 3. tejto správy pod **por. č. 1**. Taktiež bolo zistené, že povinná osoba **nemala** na webovom sídle mesta **zverejnené ani ďalšie informácie** v zmysle § 5 ods. 1 zákona o slobode informácií. V súvislosti s uvedeným zistením bolo navrhnuté **ODPORÚČANIE**, ktoré je bližšie popísané v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 6.1**.

B. Kontrola vedenia evidencie správnych poplatkov podľa § 15a ods. 3 zákona o správnych poplatkoch

Správny orgán, ktorý nie je zapojený do centrálného systému evidencie poplatkov, je **povinný viesť priebežnú evidenciu** o vykonaných spoplatňovaných úkonoch a konaniach, ich počte, o príslušných sadzbách správnych poplatkov a sumách vybraných správnych poplatkov za tieto úkony a konania.

Povinnou osobou boli v kontrolovanom období vyberané správne poplatky za nasledovné úkony:

- **klientske centrum - matrika, ohlasovňa pobytu, pokladňa** (osvedčovanie podpisov, osvedčovanie listín, vydávanie výpisov z matriky a nazeranie do matriky, zápisy do osobitnej matriky, povolenie uzavretia manželstva a uzavretie manželstva v zákonom stanovených prípadoch, vydávanie potvrdení o pobyte osoby a vydávanie rybárskych lístkov),
- **oddelenie investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania** (ohlásenie drobnej stavby, stavebných úprav a udržiavacích prác),
- **Spoločný obecný úrad - stavebný** (vydávanie stavebných povolení, územných rozhodnutí, kolaudačných rozhodnutí, povolení na výrub drevín, odstránenie stavby, zvlášťne užívanie miestnych komunikácií, zmenu doby trvania reklamnej stavby a pod.).

V prípade povinnej osoby, ako správneho orgánu, bola evidencia správnych poplatkov vedená ručne v rámci jednotlivých oddelení nasledovne:

- *klientske centrum:*

- **matrika:** evidencia správnych poplatkov vedená formou osvedčovacej knihy podpisov (osvedčovanie podpisov), osvedčovacej knihy listín (osvedčovanie listín), samostatný zošit (vydávanie výpisov z matriky a nazeranie do matriky).
V prípade správnych poplatkov vyberaných za zápisy do osobitnej matriky a povolenie uzavretia manželstva a uzavretie manželstva v zákonom stanovených prípadoch **nebola evidencia** správnych poplatkov **vedená správnym spôsobom**.
- **ohlasovňa pobytu:** V prípade správnych poplatkov vyberaných za vydané potvrdenia o pobyte osoby **nebola evidencia** správnych poplatkov **vedená správnym spôsobom**. Bol vedený len prehľad vydaných potvrdení o pobyte, aj to len za potvrdenia vydané na základe samostatnej žiadosti.
- **pokladňa:** Evidencia správnych poplatkov vyberaných za vydané rybárske lístky bola vedená formou samostatného zošita.
- *oddelenie investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania* (ďalej aj „stavebné oddelenie“): **Evidencia správnych poplatkov**, vyberaných za ohlásenia drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác, **nebola** povinnou osobou

vedená správnym spôsobom. Stavebné oddelenie v kontrolovanom období síce elektronicky viedlo evidenciu ohlásení drobných stavieb a stavebných úprav, táto však neobsahovala údaje za vybrané správne poplatky.

- *Spoločný obecný úrad - stavebný* (ďalej len „SOÚ“): Evidencia správnych poplatkov vybraných za poskytnuté úkony bola vedená elektronicky za jednotlivé štvrťroky a jednotlivé obce, pre ktoré boli príslušné úkony realizované. V rámci uvedenej evidencie boli **vedené aj pokuty** uložené stavebným úradom za priestupky, ktoré však nie sú správnymi poplatkami v zmysle zákona o správnych poplatkoch.

Vyššie uvedené zistenia sú vykazované ako **NEDOSTATOK**, ktorý je bližšie popísaný v rámci kapitoly 3. tejto správy pod **por. č. 2**.

C. Kontrola správnosti a úplnosti evidovania správnych poplatkov podľa § 15 ods. 3 zákona o správnych poplatkoch a správnosti ich zatriedovania podľa Metodického usmernenia MF SR k č. MF/010175/2004-42

V zmysle Metodického usmernenia MF SR k č. MF/010175/2004-42 v platnom znení sú **správne poplatky** zatriedené v rámci kategórie 220 - Administratívne poplatky a iné poplatky a platby, položky 221 - Administratívne poplatky a **podpoložky 221004 - Ostatné poplatky**. Okrem správnych poplatkov sú v rámci uvedenej podpoložky zatriedené napr. aj poplatky za vedenie účtu zverených prostriedkov, paušálne náhrady za udeľovanie víz, z medzinárodných ochranných známk, udržiavacie poplatky za patent, európske patenty a udržiavacie poplatky za dodatkové osvedčenie.

Povinná osoba vykázala v rozpočte príjmov v rámci podpoložky 221004 - Ostatné poplatky nasledovné plnenie za rok 2020:

Ekon. kl.	Názov	Plnenie v €
221004	Ostatné poplatky	505,98
221004	Overovanie – matrika	7 257,00
221004	Potvrdenie o trvalom pobyte	680,00
221004	Výherné automaty	36 234,00
221004	Náhodilý príjem	2 116,19
221004	Správne poplatky SOÚ	9 262,81
221004	Príjem - vratka národná diaľničná spoločnosť	145,20
221004	Správny poplatok – stavebné oddelenie	630,00
221004	Rybárske lístky	849,00
Spolu		57 680,18

Preskúmaním jednotlivých účtovných dokladov, ktoré boli povinnou osobou zaúčtované v roku 2020 na podpoložke 221004 - Ostatné poplatky bolo zistené, že **v mnohých prípadoch išlo o príjmy, ktoré nemali byť povinnou osobou zaúčtované na predmetnej podpoložke**, napr. v prípade položky rozpočtu „Výherné automaty“ mal byť predmetný príjem zaúčtovaný na podpoložke 292008 - Z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier. V rámci podpoložky 221004 - Ostatné poplatky by **mali byť povinnou osobou účtované len príjmy plynúce z administratívnych poplatkov**. Uvedené zistenie je vykazované ako **NEDOSTATOK**, ktorý je bližšie popísaný v rámci kapitoly 3. tejto správy pod **por. č. 3**.

Spomedzi položiek uvedených vo vyššie uvedenej tabuľke predstavovali **správne poplatky** vybrané v zmysle zákona o správnych poplatkoch len položky **zvýraznené tučným písmom**.

V rámci kontroly správnosti a úplnosti evidovania správnych poplatkov bolo overené, či **evidencia správnych poplatkov**, príp. iná predložená evidencia realizovaných úkonov a konaní podliehajúcich správnym poplatkom, **bola v súlade** so správnymi poplatkami vykazovanými povinnou osobou v rámci **plnenia rozpočtu príjmov a účtovníctva povinnej osoby**, pričom bolo zistené nasledovné:

- osvedčovanie podpisov - neboli identifikované rozdiely (overené na vybranej vzorke zápisov v osvedčovacej knihe podpisov - mesiace 1,2,3,7,8,9,12/2020),
- osvedčovanie listín, vydávanie rybárskych lístkov - neboli identifikované rozdiely,
- vydávanie výpisov z matriky a nazeranie do matriky - boli **identifikované dva prípady**, kedy k zápisu v evidencii výpisov z matriky a nazerania do matriky neboli identifikované úhrady správneho poplatku (p. č. 28 a 88), tieto však boli po **upozornení** zodpovedného zamestnanca uhradené príslušnými poplatníkmi do odovzdania návrhu správy z predmetnej kontroly,
- zápisy do osobitnej matriky, povolenie uzavretia manželstva a uzavretie manželstva v zákonom stanovených prípadoch, vydanie potvrdenia a oznámenia o mieste pobytu občana - **nebola vedená evidencia** správnych poplatkov, preto nebolo možné overiť uvedený súlad,
- ohlásenie drobnej stavby, stavebných úprav a udržiavacích prác realizované stavebným oddelením - nebola vedená evidencia správnych poplatkov. Hlavným kontrolórom bol však overený súlad príjmov vykazovaných v rozpočte v rámci uvedenej položky s evidenciou ohlásení drobných stavieb a stavebných úprav, pričom bolo zistené, že **v uvedenej evidencii nebola vykázaná jedna úhrada** správneho poplatku **a ďalšia úhrada** vykazovaná v rámci danej položky **nebola identifikovaná**,
- správne poplatky za úkony a konania realizované SOÚ - rozdiel medzi predloženou evidenciou a plnením rozpočtu príjmov za uvedenú položku predstavoval 210,00 € (200,00 € predstavovala pokuta, ktorá nemala byť zaúčtovaná v rámci uvedenej položky a 10,00 € predstavoval správny poplatok za predĺženie termínu dokončenia stavby v roku 2019, ktorý príslušná obec previedla na účet SOÚ až v roku 2020).

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že pokiaľ bola povinnou osobou vedená evidencia správnych poplatkov, boli overením súladu predmetnej evidencie a zaúčtovaním správnych poplatkov v príjmovej časti rozpočtu identifikované len **minimálne rozdiely**, ktoré boli do predloženia návrhu správy z vykonanej kontroly **podľa možností odstránené**.

Overením príjmov za správne poplatky, vykazovaných povinnou osobou v rámci jednotlivých položiek vyššie uvedenej tabuľky boli identifikované viaceré nesúlady. Uvedené nesúlady sú uvedené v rámci **NEDOSTATKU**, ktorý je bližšie popísaný v rámci kapitoly 3. tejto správy pod **por. č. 3**.

V súvislosti s overením správnosti vyberania správnych poplatkov v prípade SOÚ bolo tiež zistené, že v kontrolovanom období boli v piatich prípadoch vybrané SOÚ aj **správne poplatky za** vydanie povolenia na **zvláštne užívanie miestnych komunikácií**, tzv. rozkopávky. Povinná osoba vyberala za uvedený úkon správne poplatky v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia mesta Poltár č. 4/2007 o zvláštnom užívaní miestnych komunikácií pri zriaďovaní, oprave a údržbe nadzemných a podzemných vedení každého druhu na území mesta Poltár v znení dodatku č. 1/2008 (ďalej len „**VZN č. 4/2007**“), resp. v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia mesta Poltár č. 7/2012 o vytváraní zdravého životného prostredia, o ochrane verejného poriadku a zelene (ďalej len „**VZN č. 7/2012**“). Vo VZN č. 4/2007 boli **stanovené správne poplatky** za „rozkopávku chodníka, parkoviska a pomocného cestného pozemku“ a vo VZN č. 7/2012 za „rozkopávku mestskej zelene“.

V súvislosti s úpravou správnych poplatkov za zvláštne užívanie miestnych komunikácií uvedenou vo VZN č. 4/2007 je však **potrebné uviesť**, že táto úprava **nie je** v rámci predmetného

VZN realizovaná v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Podľa § 6 ods. 1 uvedeného zákona môže totiž mesto vo veciach, v ktorých plní úlohy štátnej správy **vydávať nariadenia len na základe splnomocnenia zákonom** a v jeho medziach. Povoľovanie zvláštneho užívania miestnych komunikácií je však vykonávané v režime správneho konania a žiaden zo súvisiacich právnych predpisov **nesplnomocňuje mesto** upraviť tento proces alebo jeho časť nariadením, preto **nie je možné**, aby si mesto **vytváralo vlastný sadzobník** a úpravu poplatkov **v rámci všeobecne záväzného nariadenia**. Predmetná skutočnosť sa **týka aj** VZN č. 7/2012, v rámci ktorého sú upravené správne poplatky za zvláštne užívanie verejného priestranstva (rozkopávka mestskej zelene). V tomto nariadení sú však upravené aj ďalšie skutočnosti, na ktoré **nemá mesto zákonné splnomocnenie**, ako aj ďalšie **nesúlady s aktuálnou legislatívou a iné neaktuálnosti** (napr. neaktuálne ustanovenie § 7 ods. 1, v zmysle ktorého za čistotu a čistenie chodníkov v meste Poltár zodpovedajú vlastníci, správcovia a užívatelia príslušných nehnuteľností; stanovené zodpovednosti a povinnosti zrušeného Mestského podniku služieb Poltár a pod.). V súvislosti s uvedeným zistením bolo navrhnuté **ODPORÚČANIE**, ktoré je bližšie popísané v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 6.2.**

V súvislosti s overením predmetnej oblasti bolo **tiež zistené**, že povinná osoba **nevyberala správne poplatky** za všetky úkony a konania uvedené v sadzobníku správnych poplatkov (príloha zákona). Išlo napríklad o vydávanie potvrdení z evidencie súpisných čísiel (položka 2a sadzobníka), potvrdení o nedoplatkoch voči mestu alebo vydávanie príslušných rozhodnutí v daňovom konaní (položka 143 sadzobníka). Uvedené prípady boli hlavným kontrolórom identifikované na základe konzultácií so zodpovednými zamestnancami povinnej osoby. V súvislosti s uvedeným zistením bolo navrhnuté **ODPORÚČANIE**, ktoré je bližšie popísané v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 6.3.**

V súvislosti s predmetnou oblasťou bolo tiež navrhnuté odporúčanie ohľadom uvádzania bližších informácií o spoplatnených úkonoch pri účtovaní úhrad správnych poplatkov. Predmetné **ODPORÚČANIE** je bližšie popísané v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 6.4.**

D. Kontrola správnosti formy a spôsobu platenia správnych poplatkov a kontrola správnosti a včasnosti vyberania správnych poplatkov

Kontrolou správnosti formy a spôsobu platenia správnych poplatkov nebol zistený rozpor s § 7 ods. 4 zákona o správnych poplatkoch. **Prevažná časť správnych poplatkov** bola poplatníkmi **uhrádzaná v hotovosti** do pokladnice povinnej osoby a **zvyšná časť prevodom z účtu v banke**. Prevodom z účtu v banke bolo realizované aj vyúčtovanie správnych poplatkov vybraných inými obcami, pričom tieto boli následne jednotlivými obcami zasielané na účet SOÚ v zmysle zmluvy o zriadení SOÚ. **Iné spôsoby platenia** správnych poplatkov **neboli** v kontrolovanom období **identifikované**.

Správne poplatky boli **spravidla** poplatníkmi **uhrádzané pri podaní žiadosti** o správny úkon. V dvoch prípadoch, popísaných v kapitole 2C tejto správy, ne boli správne poplatky uhradené, resp. uhradené v správnej výške (spolu v sume 8,00 €), tieto však boli na základe vyzvania zodpovedného zamestnanca povinnej osoby do dňa predloženia návrhu správy poplatníkmi doplatené. V danom prípade išlo o **ojedinelé prípady**, preto ne boli vyhodnotené ako nedostatok.

Pri kontrole správnych poplatkov, vybraných povinnou osobou za vydávanie potvrdení o pobyte osoby, boli identifikované skutočnosti, ktoré sú bližšie popísané v rámci **NEDOSTATKU**, uvedeného v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 4.**

Pri kontrole správnych poplatkov, vybraných povinnou osobou za osvedčovanie podpisov, bolo tiež zistené, že povinná osoba vyberala v prípade osvedčovania 6 a viac podpisov na jednej sade listín správny poplatok zvýšený o 100 % (v zmysle splnomocnenia k položke 3 sadzobníka správnych poplatkov), a to na základe **uznesenia MsZ č. 10/2007** zo dňa 14.12.2007. Toto uznesenie však bolo prijaté v znení, ktorý sa viazal na poplatok platný v čase jeho schválenia (odvtedy sa menil), preto v súčasnosti pre dané potreby pôsobí už nejednoznačne a zmätočne. V predmetnej veci bolo preto navrhnuté **ODPORÚČANIE**, ktoré je bližšie popísané v kapitole 3. tejto správy pod **por. č. 6.5.**

V zmysle vyjadrenia zodpovedných zamestnancov povinnej osoby:

- v kontrolovanom období bola len **jedna žiadosť** o správny úkon **podaná elektronickými prostriedkami**; v prípade tejto žiadosti však nebol uhradený správny poplatok, preto správny orgán úkon nevykonával,
- v kontrolovanom období nebola povinnou osobou poskytnutá služba prostredníctvom pracoviska integrovaného obslužného miesta občana.

E. Kontrola vykonávania základnej finančnej kontroly pri príjmoch z vybraných správnych poplatkov

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že povinná osoba **nevykonávala** v kontrolovanom období na príjmových pokladničných dokladoch (ďalej aj „PPD“) vydaných od 02.06.2020 (až do konca roka) **základnú finančnú kontrolu** (ďalej aj „ZFK“) v zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“). Uvedené zistenie je vykazované ako **NEDOSTATOK**, ktorý je bližšie popísaný v rámci kapitoly 3. tejto správy pod **por. č. 5.**

3. Opis zistených nedostatkov a odporúčania hlavného kontrolóra

Overením dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov mesta v oblasti príjmov za správne poplatky, ktoré vybralo mesto podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v roku 2020, boli hlavným kontrolórom identifikované nasledovné nedostatky a dané tieto odporúčania:

1) Nezverejnenie sadzobníka správnych poplatkov, ktoré povinná osoba vyberá za správne úkony, v zmysle zákona o slobode informácií

V zmysle § 5 ods. 1 písm. f) zákona o slobode informácií: „Každá povinná osoba podľa § 2 ods. 1 a 2 je **povinná zverejniť** tieto informácie: f) **sadzobník správnych poplatkov**, ktoré povinná osoba vyberá za správne úkony, ...“.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že povinná osoba **nemala zverejnený sadzobník správnych poplatkov**, ktoré vyberá za správne úkony, a to **na webovom sídle mesta ani iným spôsobom** umožňujúcim **hromadný prístup**. V zmysle zistených skutočností nemala povinná osoba sadzobník správnych poplatkov ani vydaný.

Odporúčanie:

- zabezpečiť vydanie a zverejnenie sadzobníka správnych poplatkov, ktoré povinná osoba vyberá za správne úkony, v zmysle § 5 ods. 1 písm. f) zákona o slobode informácií.

2) Identifikované prípady nedostatočného vedenia evidencie správnych poplatkov

V zmysle § 15a ods. 3 zákona o správnych poplatkoch: „***Správne orgány, ktoré nie sú zapojené do centrálneho systému evidencie poplatkov, sú povinné viesť priebežnú evidenciu o vykonaných spoplatňovaných úkonoch a konaniach, ich počte, o príslušných sadzbách poplatkov a sumách vybraných poplatkov za tieto úkony a konania.***“.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že **povinná osoba nesprávnym spôsobom viedla** v kontrolovanom období **evidenciu správnych poplatkov** v prípade správnych poplatkov vyberaných za zápisy do osobitnej matriky, za povolenie uzavretia manželstva a uzavretie manželstva v zákonom stanovených prípadoch a za vydané potvrdenia o pobyte osoby. V prípade správnych poplatkov vyberaných v kontrolovanom období oddelením investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania bola vedená evidencia ohlásení drobných stavieb a stavebných úprav, ktorá však **neobsahovala informácie o vybraných správnych poplatkoch**. V prípade evidencie správnych poplatkov vedenej SOÚ bola táto vedená **za jednotlivé štvrt'roky a jednotlivé obce**, pre ktoré boli príslušné úkony realizované, pričom táto evidencia obsahovala aj pokuty uložené stavebným úradom za priestupky, ktoré však **nie sú správnymi poplatkami**.

Odporúčania:

- zabezpečiť vedenie evidencie správnych poplatkov v zmysle § 15a ods. 3 zákona o správnych poplatkoch v prípade všetkých spoplatňovaných úkonov a konaní, vykonávaných povinnou osobou. V rámci evidencie správnych poplatkov odporúčam uvádzať aj odkaz na doklad preukazujúci úhradu správneho poplatku (príjmový pokladničný doklad, bankový výpis a pod.) a v evidencii odporúčam tiež uvádzať aj prípady, kedy je poplatník alebo príslušný úkon od správneho poplatku v zmysle zákona oslobodený.
- v prípade evidencie správnych poplatkov vedenej SOÚ odporúčam túto viesť v poradí, ako boli správne poplatky uhrádzané bez ohľadu na to, za ktorú obec bol úkon realizovaný. Do evidencie nezahrňať príjmy, ktoré nie sú správnymi poplatkami v zmysle zákona o správnych poplatkoch.

3) Identifikované prípady nesprávneho zatriedenia príjmov podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie v rámci rozpočtu povinnej osoby

V zmysle § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „*V rozpočte obce ... sa **uplatňuje rozpočtová klasifikácia** v súlade s osobitným predpisom.*“.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy: „*V rozpočte verejnej správy, pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy ... sa **uplatňuje rozpočtová klasifikácia**, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia, ... **Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu** sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.*“.

Overením príjmov za správne poplatky, vykazovaných povinnou osobou v rámci jednotlivých položiek tabuľky uvedenej v kapitole 2. tejto správy boli identifikované nasledovné nesúlady:

- položka „Overovanie - matrika“ - v rámci uvedenej položky boli **nesprávne zaúčtované aj príjmy za vykonanie pohrebného obradu občana s trvalým pobytom mimo mesta Poltár** vo výške 96,00 € (úhrada v zmysle Zásad zabezpečovania občianskych obradov v meste Poltár), za **vydanie potvrdenia o pobyte osoby** vo výške 15,00 € a **vyhlásenie oznamu o úmrtí občana v mestskom rozhlase** vo výške 4,00 €. Okrem uvedeného boli identifikované **dve úhrady** vo výške 18,00 €, ktoré boli zaúčtované v rámci uvedenej položky, avšak **neboli identifikované** v rámci predložených evidencií správnych poplatkov. Tiež bolo zistené, že v rámci uvedenej položky boli zaúčtované aj osobitné poplatky v zmysle Zásad zabezpečovania

správnych poplatkov, ktoré však **nie sú správnymi poplatkami** v zmysle zákona o správnych poplatkoch,

- položka „Správne poplatky SOÚ“ - v rámci uvedenej položky boli zaúčtované aj **pokuty uložené za priestupky** vo výške 450,00 €, ktoré však nie sú správnymi poplatkami a taktiež aj **dotácia na prenesený výkon štátnej správy starostlivosti od ŽP za rok 2020** poukázaná na účet SOÚ Okresným úradom BB vo výške 1 562,87 €, ktorá však mala byť správne zaúčtovaná v rámci kategórie 312 - Transfery v rámci verejnej správy.

Tiež bolo zistené, že v prípade položky rozpočtu „Výherné automaty“ mal byť predmetný príjem zaúčtovaný na podpoložke 292008 - Z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, nakoľko v danom prípade išlo o príjmy z odvodov z hazardných hier do rozpočtu mesta v zmysle zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci podpoložky 221004 - Ostatné poplatky by **mali byť** povinnou osobou **účtované len príjmy plynúce z administratívnych poplatkov**.

Odporúčanie: Zabezpečiť zatried'ovanie príjmov v rozpočte povinnej osoby v súlade s Metodickým usmernením MF SR k č. MF/010175/2004-42. V prípade príjmov z jednotlivých správnych poplatkov odporúčam zabezpečiť ich rozlišovanie formou vedenia analytickej evidencie.

4) Nevvyberanie správnych poplatkov za vydávanie potvrdení o pobyte osoby v zmysle zákona o správnych poplatkoch

V zmysle § 2 zákona o správnych poplatkoch: „*Predmetom poplatkov sú úkony a konania správnych orgánov, ktoré sú uvedené v sadzobníku správnych poplatkov (ďalej len „sadzobník“). Sadzobník tvorí prílohu, ktorá je súčasťou tohto zákona.*“.

V zmysle položky 8 sadzobníka správnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o poplatkoch: „**Vydanie potvrdenia alebo písomného oznámenia o pobyte osoby ...: 5,00 €.**“

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že povinná osoba v kontrolovanom období vydávala občanom na základe žiadosti **aj potvrdenia o pobyte viacerých osôb na jednom tlačíve**, pričom **za predmetný úkon vyberala správny poplatok** vo výške **5,00 €**. Z dikcie znenia vyššie uvedenej položky je však **zrejmé**, že zákon o správnych poplatkoch **spája sadzbu správneho poplatku** za vydanie potvrdenia **vo vzťahu k jednej osobe**, preto je podľa názoru hlavného kontrolóra možné **vydávať potvrdenia o pobyte vždy len voči jednej osobe**, a teda **každé potvrdenie** je potrebné **spoplatniť** ako **jeden** samostatný **správny úkon**.

Odporúčanie: Zabezpečiť zo strany povinnej osoby vyberanie správnych poplatkov za vydávanie potvrdení o pobyte osoby v súlade so sadzobníkom správnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o správnych poplatkoch. Tiež by som chcel upozorniť, že od 01.01.2021 bolo v sadzobníku správnych poplatkov v časti I. Všeobecná správa, položka 2 doplnené písm. p) „Vyhodenie viacjazyčného štandardného formulára podľa osobitného predpisu“, pričom za tento úkon je taktiež potrebné vyberať osobitný správny poplatok.

5) Nevykonávanie základnej finančnej kontroly v zmysle § 7 ods. 3 zákona o finančnej kontrole a audite na príjmových pokladničných dokladoch vydaných od 02.06.2020

V zmysle § 7 ods. 3 zákona o finančnej kontrole a audite: „**Osoby podľa odseku 2 vykonávajúce základnú finančnú kontrolu potvrdzujú na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej**

časťou súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly a uvedením vyjadrenia, či ... .“

Overením vykonávania ZFK na príjmových pokladničných dokladoch z vybraných správnych poplatkov za rok 2020 bolo zistené, že povinná osoba **nevykonávala** v kontrolovanom období na príjmových pokladničných dokladoch vydaných od 02.06.2020 (až do konca roka) **ZFK** v zmysle § 7 ods. 3 zákona o finančnej kontrole a audite, nakoľko na predtlačenom vzore ZFK **neboli uvedené podpisy** osôb vykonávajúcich ZFK.

Odporúčanie: Zabezpečiť vykonávanie ZFK na príjmových pokladničných dokladoch v zmysle § 7 ods. 3 zákona o finančnej kontrole a audite. Podľa „Metodického usmernenia k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ zo dňa 05.04.2019 je možné v prípade väčšieho množstva finančných operácií rovnakého druhu vykonať ZFK na jednom spoločnom doklade (spoločnom/súhrnnom krycom liste) za určité obdobie.

6) Ďalšie odporúčania hlavného kontrolóra

6.1) Zabezpečiť **zverejnenie všetkých relevantných informácií** v zmysle § 5 ods. 1 zákona o slobode informácií na webovom sídle mesta Poltár.

6.2) Prehodnotiť VZN č. 4/2007 v znení dodatku č. 1 a VZN č. 7/2012 v nadväznosti na skutočnosti identifikované a popísané hlavným kontrolórom a zabezpečiť ich **zosúladenie s aktuálnou legislatívou alebo ich zrušenie**.

6.3) Zabezpečiť zo strany povinnej osoby **vyberanie správnych poplatkov za všetky úkony a konania uvedené v sadzobníku správnych poplatkov** (príloha zákona), ktoré sú realizované v podmienkach povinnej osoby. V takomto rozsahu je správne poplatky potrebné upraviť aj v sadzobníku správnych poplatkov vydaného pre podmienky povinnej osoby.

6.4) Odporúčam, aby pri účtovaní jednotlivých úhrad správnych poplatkov za osvedčovanie listín a odpisov bolo v poznámke konkrétne uvádzané, o správny poplatok za aké osvedčovanie išlo.

6.5) Odporúčam **podmienky zvyšovania správnych poplatkov**, v súlade so splnomocnením stanoveným v zákone o správnych poplatkoch, upraviť len formou interného predpisu.

4. Záver

Vykonanou kontrolou bol **splnený cieľ kontroly** - overiť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov mesta v oblasti príjmov za správne poplatky, ktoré vybralo mesto podľa zákona o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v roku 2020.

Hlavným kontrolórom **bolo identifikovaných päť nedostatkov**, ktoré sú uvedené v 3. kapitole tejto správy. Hlavným kontrolórom boli povinnej osobe **navrhnuté odporúčania na prijatie opatrení na nápravu identifikovaných nedostatkov a päť ďalších samostatných odporúčaní**, ktoré sú taktiež uvedené v 3. kapitole tejto správy.

Návrh správy z vykonanej kontroly bol povinnej osobe odovzdaný dňa **02.09.2021**. **Lehota na podanie námietok** k zisteným nedostatkom, k navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení bola v návrhu správy stanovená do **09.09.2021**.

Povinná osoba **využila oprávnenie** v zmysle ustanovenia čl. 4 ods. 2 písm. c) Pravidiel kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Poltár zo dňa 21.02.2019 a v stanovenej lehote dňa 09.09.2021 **predložila** hlavnému kontrolórovi **písomné námietky**.

Hlavný kontrolór predložené námietky **vyhodnotil** a uvádza k nim **nasledovné stanovisko**:

Námietky povinnej osoby k nedostatku č. 2

Klientske centrum (matrika a ohlasovňa pobytu) v rámci predloženej námietky žiadalo v správe z vykonanej kontroly zmeniť slovné spojenie „*povinná osoba nevedla*“ za slovné spojenie „*povinná osoba nesprávnym spôsobom viedla*“, nakoľko „povinná osoba na žiadostiach o zápis do osobitnej matriky a na povoleniach na uzavretie manželstva/na prehľade vydaných potvrdení o pobyte, vie poradovo preukázať ich počet/počet vydaných potvrdení o pobyte s vyznačením výšky vybraného správneho poplatku s príslušným číslom PPD“.

Oddelenie investičnej výstavby, riadenia projektov, ŽP a VO v rámci predloženej námietky žiadalo v správe z vykonanej kontroly vynechať slovné spojenie „*neobsahovala informácie o vybraných správnych poplatkoch*“, nakoľko „povinná osoba vie preukázať pri každom ohlásení drobnej stavby a stavebnej úpravy na kópii PPD v príslušnom spisovom obale s uvedením výšky správneho poplatku a čísla PPD“.

Stanovisko hlavného kontrolóra k námietkam k nedostatku č. 2

Hlavný kontrolór **zohľadnil námietky** predložené povinnou osobou **za klientske centrum** (matrika, ohlasovňa pobytu) a v tejto správe z vykonanej kontroly namietané znenia **upravil**. V súvislosti s predmetnými úpravami bol upravený aj názov nedostatku č. 2 a upravené boli aj príslušné časti v rámci kapitoly 2. (aj za stavebné oddelenie).

Námietka predložená povinnou osobou za oddelenie investičnej výstavby, riadenia projektov, životného prostredia a verejného obstarávania **nebola akceptovaná**, znenie ostáva nezmenené.

V zmysle ustanovenia čl. 4 ods. 3 písm. h) a j) Pravidiel kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Poltár zo dňa 21.02.2019, je povinná osoba v lehote do **01.10.2021** povinná predložiť hlavnému kontrolórovi písomný zoznam prijatých opatrení a v lehote do **29.10.2021** splniť prijaté opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Správa z vykonanej kontroly bola povinnej osobe odovzdaná dňa **10.09.2021**. V zmysle ustanovenia čl. 8 ods. 1 Pravidiel kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Poltár zo dňa 21.02.2019 bola týmto dňom kontrola ukončená.